

WESPAZJAN HIERONIM KOCHOWSKI

Psalm XIII

WESPAZJAN KOCHOWSKI

PSALMODIA POLSKA

Psalm XIII

Noli aemulari in malignantibus¹.

Psalm 36²

KRÓTKIE SZCZĘŚCIE ZŁYCH, A PEWNA ZGUBĘ I ZATRACENIE OPOWIADA

Nie usiłuj, abyś naśladował grzeszących w złości; a przewrotnych powodzenie niechaj cię nie uwodzi.

¹*Noli aemulari in malignantibus* (łac.) — nie unos się gniewem z powodu złoczyńców; *Psalm 37*. [przypis edytorski]

²*Psalm 36* — w dzisiejszej numeracji np. wg. *Biblii Tysiąclecia: Psalm 37*. [przypis edytorski]

Nie przeciw³ się, że karafioł⁴ tak się znamienicie koloryzuje, ani że marny łopian szeroko liście rozpościera.

Kunszt to natury w małych rzeczach pokazać misterstwo⁵, a wewnętrzną cnotą nagradzać, komu z wierzchu barwy albo wzrostu ujęła.

Przyjdzie czas sianożęci⁶: kiedy wyniosłe zielisko wraz z poziomą trawą padnie od ręki koszącego.

Przepadną przybysze źle nabytych fortun i rozsypią się myśli człowieka fortelem⁷ uwielmożonego.

Lecz kto w Panu ufa, ten skarb nieprzebrany zbiera; a czyniąc dobrze, najpewniejsze bogactwa gromadzi.

³*przeciwić się* (daw.) — sprzeciwiać się; przeciwstawiać się. [przypis edytorski]

⁴*karafioł* — prawdopodobnie: kalafior. [przypis edytorski]

⁵*misterstwo* — mistrzostwo; kunszt godny mistrza. [przypis edytorski]

⁶*sianożęcie* a. *sianożęc* — sianokosy; skoszenie i zebranie siana z łąki. [przypis edytorski]

⁷*fortelem* (daw.) — podstępem; przy użyciu podstępu; podstępnie. [przypis edytorski]

Osiedzi się dziedzictwem w ojczystym szpłachciu⁸ potomność jego, a drapieżnego nasienie wyglozuje⁹ Bóg z ksiąg żywota.

Bo nie jestci¹⁰ to próba umiłowania pańskiego, że się komu powodzi na świecie¹¹, ani doczesne szczęście przeznaczeniem jest wiecznego błogosławieństwa.

I owszem, przeciwnie rozumieć trzeba: że kto tu pomyślnych fortun syty, ten w przyszłym żywocie będzie pragnął z bogaczem posilenia z łona Abrahamowego.

Dla tego¹² nie pożądaj dostatków, z uciśnieniem ludzkim przestań gniewu, i nie poglądaj na bliźniego okiem bazyliżkowem.

⁸*szpłacheć* — spłacheć, kawałek pola. [przypis edytorski]

⁹*wyglozować* (daw., z łac. *glossa*: tłumaczenie, wykład) — wykreślić; por. *glozować* a. *głuzować*: wymazywać, usuwać, skreślać. [przypis edytorski]

¹⁰*jestci* (daw.) — konstrukcja z partykułą wzmacniającą -ci. [przypis edytorski]

¹¹*nie jestci to próba umiłowania pańskiego, że się komu powodzi na świecie* (daw.) — nie to jest sprawdzianem umiłowania ze strony Boga, że komuś się powodzi na świecie. [przypis edytorski]

¹²*dla tego* (daw.) — z tego powodu; przez to. [przypis edytorski]

Nie miej upodobania w tyraństwie, z którym we mgnieniu oka przepadniesz; a uciśnieni od ciebie¹³ rzeką¹⁴: Był, ale go już nie masz.

On, co dopiero skupował włości, ładownemi rzeki uciskał¹⁵ komiegami¹⁶; onoż¹⁷ już ze czterech deszczek w czołnie¹⁸ żegluje do portu wieczności.

Lecz Pan Bóg wie, do którego portu, i jeżeli sprawiedliwość boska próżnej dobrych uczynków łódki na niebezpieczne nie wpędzi skopuły¹⁹.

Miecza dobywał, aby był ubogiemu srogi; naciągał łuk, aby szkodził dobrym; ale i sztych miecza, i żeleźca strzał ku sercu się jego obróca.

¹³*uciśnieni od ciebie* (daw.) — przez ciebie uciśnieni. [przypis edytorski]

¹⁴*rzeką* (daw. forma) — rzekną, powiedzą. [przypis edytorski]

¹⁵*ładownemi rzeki uciskał komiegami* (daw.) — szyk przestawny, inaczej: uciskał rzeki ładownymi statkami. [przypis edytorski]

¹⁶*komiega* a. *komiega* (daw.) — statek używany przez flisaków do spławiania zboża: pozbawiony masztów, czworoboczny i dość obszerny środek transportu rzecznego; krypa. [przypis edytorski]

¹⁷*onoż* (daw.) — a tu, a tymczasem. [przypis edytorski]

¹⁸*ze czterech deszczek w czołnie* (daw.) — szyk przestawny: w czołnie z czterech deszczek, tj. w trumnie. [przypis edytorski]

¹⁹*skopuł* (daw.) — skała podwodna; por. *szkopuł*. [przypis edytorski]

Lepszy jest dobrego nabycia²⁰ mały kawałek niż całej Indii złoto niezbożnikowi.

Byłem w kolebce dzieckiem, teraz starością pochylony chodzę; nie widziałem nigdy, aby sprawiedliwego Bóg opuścił albo złośnik dobrze skończyć miał.

Odstąp tedy od złego, czyn dobrze; bo wiedz pewnie, że ramiona grzeszników połamią się i potomstwo krzywoprzysięsce²¹ zniszczeje.

Widząc uważaj²² niezbożnika wyniesionego jako cedr na Libanie; po małej chwili obejrzyj się, a już go nie obaczysz.

Głos pański łamiący cedry i wszelką nieporzonną wyniosłość; a nierychły gniewu boskiego wichur, w momencie jasne wielmożności pogasi.

Pokornych zaś wesprze Pan i wyrwie od złośników, i zbawi; przeto iż w nim ufali.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

²⁰*dobrego nabycia* (daw.) — uczciwie zdobyty. [przypis edytorski]

²¹*krzywoprzysięsce potomstwo* — potomstwo krzywoprzysięscy. [przypis edytorski]

²²*uwważaj* — zwróć uwagę na kogo (co). [przypis edytorski]

Jako była na początku, tak i teraz, i zawsze,
i na wieki wieków. Amen.

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony:
<http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/psalmodia-polska-psalm-xiii/>

Tekst opracowany na podstawie: Wespazjan Hieronim Kochowski, Trybut należyty wdzięczności wszystkiego dobrego dawcy Panu i Bogu, albo Psalmodya polska za dobrodziejstwa Boskie dziękująca, przez jedną najlichszą kreaturę roku pańs. 1693 napisana, a do druku podana roku pańs. 1695; wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego, nakł. Wydawnictwa Biblioteki Polskiej, Kraków 1859.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Wojciech Kotwica.

Okładka na podstawie: memories, Cliff Ammons@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska,

WESPAZJAN HIERONIM KOCHOWSKI *Psalm XIII*

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.